

คำนำ

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับชั้นเรียน เป็นหัวใจสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยให้มีการปรับโครงสร้างเวลาเรียนให้ลดลง และเพิ่มการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านกิจกรรมการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้พัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบฯ เล่มนี้ขึ้น เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้บรรลุเป้าหมายนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ที่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการพัฒนาสมอง (Head) ด้านการพัฒนาจิตใจ (Heart) ด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ (Hand) และด้านการพัฒนาสุขภาพ (Health)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาหวังว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาจะสามารถใช้คู่มือเล่มนี้ควบคู่กับการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นเรียน อันจะมีผลต่อคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า
ความนำ.....	1
เป้าหมาย.....	2
นิยาม.....	2
ขอบข่าย.....	3
รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้.....	4
หลักการ.....	5
วัตถุประสงค์.....	5
กระบวนการจัดการเรียนรู้.....	5
การวัดและประเมินผล.....	7
ปัจจัยสนับสนุน.....	7
เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ.....	7
ตัวอย่างกิจกรรม 4H	9
• ตัวอย่างกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้านการพัฒนาสมอง(Head).....	10
-โครสเวิร์ดจำนวน.....	12
-เครื่องบินกระดาษ.....	23
-บ้านที่สองของฉัน.....	38
• ตัวอย่างกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้านการพัฒนาจิตใจ(Heart).....	47
-วินัยในตนพาพ้นภัยพิบัติ.....	48
-กิจกรรมน้ำใจ จากใจ.....	56
• ตัวอย่างกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ(Hand).....	64
-เก็บออม...ถนอมใช้.....	65
-ของเก่าไป ได้ของใหม่.....	71
• ตัวอย่างกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้านการพัฒนาสุขภาพ(Health).....	80
-กิจกรรม Dance for Your 2Hs.....	81
ภาคผนวก	91
เอกสารเสริมความรู้.....	92
คณะผู้จัดทำ.....	99